

Bodemkwaliteit

Organische stof behouden is gemakkelijker dan verhogen

Bij verdere verlaging van de bemestingsniveaus zal op de lichte zandgronden een daling van de ruwvoerproductie van dertig procent tot 2015 optreden. Het Praktijkonderzoek zette samen met het Nutriënten Management Instituut (NMI) de feiten rondom organische stof op een rij.

Onderzoekers van het Praktijkonderzoek voorspellen een opbrengstdaling van de ruwvoerproductie in Nederland van dertig procent in de komende tien jaar, als gevolg van het mestbeleid. Ook nu al lopen veehouders tegen de be-

schestofgehalte van deze zandgronden loopt snel terug door verminderde aanvoer van organische mest en de (continu)teelt van bijvoorbeeld maïs. Bij een dalend bemestingsniveau wordt de gewasproductie steeds meer afhankelijk van de

Bewust omgaan met bodem(leven) loont

perkingen van hun grond aan door de verlaagde bemestingsniveaus. Correcties door extra (kunst)mest zijn niet meer mogelijk. Als gevolg van deze geluiden wordt steeds vaker in de bodem de oplossing gezocht. Een levende bodem, organischestofgehalte, het zijn termen die meer en meer gehoord worden. Is er sprake van een probleem of een oplossing? De opbrengstdaling zal het eerst voelbaar worden op de lichte zandgronden, met name op de in het zuiden en oosten van het land gelegen arme podzolgronden. Als belangrijkste oorzaken van opbrengstdaling worden vanuit de praktijk aangegeven: een teruglopend organischestofgehalte, een slechte bodemstructuur en een suboptimaal bodemleven. Het organi-

mineralenvoorraad in de bodem, het toevoeren van vruchtwisseling en de benutting van toegediende meststoffen.

Evenwicht bewaren

Organische stof zorgt voor opslag van voedingsstoffen, structuur en vochtbindingen is essentieel voor het bodemleven. Het verhogen van het organischestofgehalte is lastig. Iedere grond in combinatie met de lokale weersomstandigheden heeft zijn eigen optimale organischestofgehalte: een evenwichtshoeveelheid. Bijvoorbeeld: in het noorden van het land is het gemiddelde organischestofgehalte hoger doordat het gewas beter groeit bij betere vochtvoorziening en de organische stof minder snel afbreekt bij de lagere temperatuur dan in het

Vragen?

Ivonne Kok

Durk Durksz

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-293211.

zuiden. Wanneer het actuele organischestofgehalte onder de evenwichtshoeveelheid is gekomen door bijvoorbeeld de teelt van snijmaïs, is dit te herstellen door extra organische stof aan te voeren of gras te telen. Het organischestofgehalte verhogen boven de evenwichtshoeveelheid vraagt veel inspanning met weinig rendement. Belangrijk is dus de organische stof die er is te behouden. Hiervoor moeten afvoer en aanvoer met elkaar in evenwicht zijn. Voor een beter inzicht in deze posten, is het opstellen van een organischestofbalans een hulpmiddel. Dit in de akkerbouw regelmatig gebruikte middel zet de aanvoerposten op een rij. De 'afvoer' vindt plaats in de vorm van afbraak, vertering of mineralisatie van organische stof.

Bodemkwaliteit, is het een probleem of een oplossing? De bodem heeft in elk geval een centrale rol in de bedrijfsvoering, bewust of onbewust. Teruglopende bodemkwaliteit is nadelig voor de ruwvoerproductie. Met aandacht voor het behoud van deze kwaliteit en herstel waar nodig, is het mogelijk de voorspelde opbrengstdaling grotendeels te voorkomen. Aandacht voor de bodemkwaliteit is zeker een stap in de goede richting naar duurzaam boeren nu en in de toekomst.

Ir. I. P. Kok, wetenschappelijk onderzoeker bodem, gras en voedergewassen

Ing. D. L. Durksz, deskundige bodem, gras en voedergewassen, praktijkonderzoek ASG, Lelystad